

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**TEST PENTRU EVALUARE
CICLUL LICEAL**

Profilul umanist

Timp alocat: 120 de minute

Recitați și materiale permise cu cerneală albastră.

Instrucțiuni pentru candidat:

1. Răspundeți la toate întrebările.

Îți dorim mult succes!

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Drept exemplu elocvent de asemenea forme coloniale de modernizare servește atitudinea vădit discriminatorie pe care o avea țarismul față de dezvoltarea diferitelor ramuri economice din Basarabia. Promovând o politică protecționistă și temându-se de orice concurență ce putea parveni din Basarabia țarismul nu susține din start acele puține ramuri industriale ce deja existau sau care se aflau în proces de constituire în Basarabia. Ca rezultat, Basarabia se transformă într-o colonie: piață sigură de desfacere a mărfurilor industriale și de manufactură ruse și o bază de materii prime ieftene pentru tânăra industrie rusă. Aceasta, la rândul său, a influențat direct procesul de formare a burgheziei naționale”

(Valentin Tomuleț. Basarabia în epoca modernă (1812-1918))

SURSA B.

„În sfârșit, nu putem să trecem cu vederea și succesele civilizației materiale, care ajutau legăturile de comunicație între Basarabia și Rusia. Firul telegrafic a fost întins de la Odesa până la Chișinău în 1860, lucrările pentru acesta fiind începute în octombrie 1859. Ideea de a lega Chișinăul cu Odesa prin cale ferată a apărut în 1864. În 1868 a fost aprobat de împărat proiectul drumului de fier. În 1870 au început primele lucrări pentru construcția liniei. Trenurile au început să circule treptat pe diferite porțiuni ale liniei: în 1871 pe distanța Razdelnaia – podul de peste Nistru și până la Chișinău; în 1873 pe distanța Chișinău-Cornești și în 1875 pe distanța Cornești-Ungheni.”

(Alexandru Boldur. Istoria Basarabiei)

Nr.	Item	Scor	
1	Definește termenul <i>modernizare</i> .	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Explică rolul mijloacelor de comunicație în procesul de modernizare (sursa B).	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină, în baza sursei A și a cunoștințelor anterioare, o consecință a politicii țariste asupra procesului de modernizare din Basarabia. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
4	Compară opiniile autorilor privind modernizarea economică a Basarabiei (sursele A și B). Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
5	Exprimă-ți argumentat opinia despre afirmația: <i>Basarabia se transformă într-o colonie</i> .	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Prea luminaților, prea puternicilor și aleșilor domni a toată creștinătatea... Am luat sabia în mână și cu ajutorul Domnului am mers împotriva dușmanilor creștinătății, i-am biruit și i-am călcat în picioare [...]. Auzind despre aceasta, păgânul împărat al turcilor își puse în gând să-și răzbune și să vie, cu capul său și cu toată puterea sa împotriva noastră și să supuie țara noastră, care e poarta creștinătății... Dar dacă această poartă, care e țara noastră, va fi pierdută [...] atunci toată creștinătatea va fi în mare primejdie.”

(Din Apelul solemn al lui Ștefan cel Mare către principii Europei, 1475)

Nr.	Item	Scor	
1	Identifică opinia autorului despre rolul Țării Moldovei în lupta antiotomană. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Determină opinia domnitorului Ștefan cel Mare despre pericolul otoman. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
3	Formulează o cauză ce l-a determinat pe Ștefan cel Mare să apeleze după ajutor la principii europeni. Argumentează răspunsul cu trimitere la un eveniment sau fapt istoric. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
4	Apreciază rolul lui Ștefan cel Mare în istoria românilor. Argumentează răspunsul. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„...Fanarioții au acționat ca reprezentanți ai Imperiului Otoman, dar politica lor de reformă a fost generală și modelată de relațiile societății românești. Este caracteristic, din acest punct de vedere, ca principiu de bază al reformei fiscale - generalizarea „ruptei” - astfel cum ea a fost inițiată de Nicolae și Constantin Mavrocordat, reia în fapt reformele fiscale ale lui Antioh Cantemir (1700) și Constantin Brîncoveanu(1701), întemeiate și ele pe același principiu. Se remarcă o perfectă continuitate, care respinge de la sine imaginea unei rupturi în desfășurarea istoriei românești, o dată cu instaurarea regimului fanariot”

(Florin Constantiniu, *Constantin Mavrocordat*)

Nr.	Item	Scor	
1	Descrie, cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior, o caracteristică a regimului fanariot. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Formulează, conform modelului propus, o cauză și o consecință a implementării regimului fanariot în țările române. Argumentează răspunsul. Cauză: _____ Consecință: _____ 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

„Art. 1. Înaltele părți contractante declară solemn, în numele popoarelor lor respective, că condamnă recursul la război pentru reglarea diferendelor internaționale și renunță la el ca instrument de politică națională în relațiile lor mutuale.

Art. 2. Înaltele Părți Contractante recunosc că regularea sau rezolvarea tuturor diferendelor sau conflictelor de orice natură sau de orice origine ar fi ele care se vor putea ivi între ele, nu va trebui niciodată urmărită decât prin mijloace pacifice.

Art. 3. Prezentul tratat va fi ratificat de înaltele Părți Contractante desemnate în preambul, conform cerințelor constituțiilor lor respective și va lua efect de îndată ce toate instrumentele de ratificare vor fi fost depuse la Washington.”

(Pactul Briand-Kellogg, în Relații internaționale în acte și documente, vol.I. 1917-1939)

SURSA B.

„Partea sovietică:...Guvernul sovietic insistă asupra soluționării problemei esențialmente litigioase, adică a problemei Basarabiei, pe calea unui referendum al populației basarabene, organizat în mod legal și în condițiile care să garanteze deplina libertate și caracterul normal a voinței sale.

Partea română: [...] Delegația sovietică prezintă propunerea de plebiscit ca conformă politicii urmate în mod sistematic de guvernul Uniunii Sovietice care l-au precedat. Delegația română nu a văzut totuși ca guvernele acestea ar fi întrebuințat referendumul ca mijloc de rezolvare a dificultăților politice. Nu prin acest mijloc guvernele sovietice și-au instaurat puterea lor, și această observație este hotărâtoare pentru această problemă”.

(Din documentele Conferinței sovieto-române de la Viena)

SURSA C.

”Anexarea Austriei a însemnat reorientarea aproape imediată a politicii externe germane spre distrugerea statului cehoslovac. O primă criză a intervenit în mai 1938, dar mobilizarea armatei cehoslovace, combinată cu o serie de mesaje ferme primite din partea Angliei și Franței, a amânat deznodământul crizei. Folosindu-se de minoritatea germană din Cehoslovacia, Hitler a crescut constant presiunea asupra statului cehoslovac pe durata verii anului 1938. Tentativele de mediere venite mai ales din partea Marii Britanii și concesiile repetate făcute de Cehoslovacia în materie de tratament aplicat minorității germane nu aveau cum să rezolve criza de vreme ce minoritatea sudetă reprezenta din multe puncte de vedere numai un pretext pentru liderul nazist.

(Constantin Bușe, Relațiile internaționale în perioada interbelică, 1923 – 1939)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema: **Sucese și eșecuri în relațiile internaționale interbelice: de ce nu a fost evitat cel de-al doilea război mondial?**

În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Adaptat după: <http://historymaps.ro>

Nr.	Item	Scor	
1	Explică, pe baza hărții, relația dintre teritoriile și datele cronologice marcate pe hartă.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Numește un proces istoric pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3	Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie cu referire la spațiul de formare a civilizațiilor antice.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4